

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief :
van
Uw :
kenmerk
Afdeling : MO/VOLW

Ref. : Mevr. E.F.M. van den Heuvel

Tel. : (06) 2117 0872

E- : e.vandenheuvel@s-
mail hertogenbosch.nl

Zaaknum : 15205563

mer

Datum : 11 juli 2023

Onderwer : Bestedingsplan brede SPUK GALA en Sportakkoord II 2023

Geachte raadsleden,

Tijdens Informeren en Ontmoeten op 6 maart 2023 en vervolgens de brief aan uw raad 'Integraal Zorgakkoord, Gezond en Actief Leven Akkoord, Hoofdlijnen Sportakkoord II' d.d. 11 april 2023 hebben wij uw raad geïnformeerd over de stand van zaken van deze akkoorden. Met deze brief informeren wij u volgens toezegging over ons besluit over de besteding van de middelen GALA 2023.

We zetten de middelen die in 2023 beschikbaar komen in om meer gezonde en gelukkige jaren voor onze inwoners te realiseren en de gezondheidsverschillen tussen onze inwoners te verkleinen. Het realiseren van deze doelstellingen vraagt om een integrale en langjarige aanpak. Met de middelen 2023 kunnen we verder investeren in de programma's en projecten die we nu al uitvoeren. Ook kunnen we hiermee al voorsorteren op de plannen en visies die we nog dit jaar aan uw raad voorleggen op het gebied van onder andere de Sterke sociale structuur, het Sport- en beweegbeleid en Gelijke kansen op gezondheid. Op deze manier ondersteunt het GALA akkoord onze gemeentelijke ambities en werken we gemeentelijk aan de landelijke ambitie voor een Gezonde Generatie 2040.

Brede SPUK voor een Gezonde generatie 2040

In het voorjaar werd het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) gesloten. Daarna werd ook de brede SPUK voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis in het leven geroepen. Dit is het financieel arrangement voor de afspraken uit dit akkoord en het Sportakkoord II. In maart deden we een beroep op de middelen van deze SPUK voor alle onderdelen. In totaal gaat het om ruim 2.6 miljoen, waarvan we eerder al 1.4 miljoen euro via allerlei regelingen ontvingen.

Voor de besteding van de middelen van deze brede SPUK is een knip gemaakt in het jaar 2023 en de resterende jaren 2024 tot en met 2026.

In 2023 sluiten we vooral aan bij bestaande programma's en projecten die bijdragen aan een gezond en actief leven. Hier is verder geen onderbouwing voor nodig voor het rijk, alleen een verantwoording. Inmiddels hebben we de middelen 2023 ontvangen. Om echt integraal te kunnen werken aan een Gezonde Generatie 2040 en de middelen voor 2024 tot en met 2026 te ontvangen, is een integraal plan nodig. Dit integrale plan volgt later.

Bestedingsplan 2023 brede SPUK voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis

Het streven naar een Gezonde Generatie 2040 gaat gepaard met een investering in zowel sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie als de sociale basis.

De verdeling van de middelen 2023 over de thema's ziet er als volgt uit:

Thema	Bestedingsplan 2023
Sport, bewegen en cultuur	€ 900.000
Gezondheid en sociale basis	€ 1.600.000
Overkoepelende onderdelen	€ 100.000
Totaal	€ 2.600.000

De integrale aanpak van deze diverse thema's past goed bij de manier waarop we ook in de gemeente werken aan gelijke kansen op een gezond en actief leven. Maar, we hebben weinig sturingsmogelijkheden.

Bestaande afspraken

Het grootste deel van de brede SPUK bestaat uit een bedrag van 1.4 miljoen euro waarover we vaak al (langjarige) afspraken met partijen uit de stad hebben gemaakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de middelen die voorheen als GIDS-middelen bekend stonden en die nu via deze SPUK beschikbaar komen. Ook de middelen voor sport en bewegen (Hoofdlijnen Sportakkoord II en BRC) kregen we al. In het bestedingsplan 2023 is die mix ook terug te vinden: nieuwe plannen met nieuwe partners en voortzetten van bestaande projecten met bestaande partners.

Beperkte mogelijkheid om middelen tussen onderwerpen te schuiven

We kunnen beperkt schuiven tussen onderwerpen. Dit kan alleen binnen de hoofdonderwerpen (binnen 'sport en bewegen' en binnen 'sociale structuur en gezondheid'). Tussen deelonderwerpen kunnen we maximaal 15% schuiven. Waar dit een oplossing biedt om dit jaar maximaal resultaat te behalen, maken we daar gebruik van.

Beperkte mogelijkheid om middelen door te schuiven naar 2024

Het GALA werd pas begin dit jaar ondertekend. In maart deden we een beroep op de middelen. Het grootste deel van de middelen die ter beschikking komen, kunnen we nog dit jaar uitgeven. Zoals eerder aangegeven gaat het vaak om voortzetting van bestaande activiteiten of versterking ervan. Een aantal onderwerpen is ook nieuw. In het kader van 'Vitaal Ouder worden' krijgen we bijvoorbeeld middelen voor valpreventie. Voor onder andere dit onderwerp is het een uitdaging om de middelen nog dit jaar te besteden. Dat geldt overigens niet alleen voor de gemeente, maar zeker ook voor onze partners. Door bij het opstellen van het bestedingsplan een uitvoeringstoets uit te voeren, investeren we zoveel als mogelijk in die projecten en initiatieven die, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt,

uitgevoerd kunnen worden in 2023. Er is een mogelijkheid om éénmalig maximaal 20% door te schuiven naar 2024. We streven ernaar de middelen in 2023 te besteden.

Beperkte vrijheid per deelonderwerp

Het GALA geeft vaak duidelijk aan waarvoor de middelen ingezet moeten worden. Een voorbeeld hiervan zijn de middelen voor de vijf ketenaanpakken (Welzijn op Recept, Valpreventie, Kansrijke Start, Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) Volwassenen en Overgewicht en obesitas bij kinderen). De ketenaanpakken zijn beschreven en geven bijvoorbeeld specifiek aan uit welke in te zetten interventies gekozen kan worden. In deze ketenaanpakken ligt ook een duidelijke relatie met het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Hiervoor gaan we ook regionaal aan de slag. De lokale inzet voor deze ketenaanpakken doen we vanuit deze SPUK middelen en dat is ook terug te zien in het bestedingsplan.

De middelen zijn eindig

De motivatie om diverse uitkeringen samen te brengen in 1 Brede SPUK heeft als doel de gemeenten te ondersteunen in het opzetten van een 'domeinoverstijgende, integrale en langjarige aanpak'. Toch zijn de middelen niet structureel beschikbaar: voor onderdelen tot en met 2025, voor onderdelen tot en met 2026. Er is wel een midtermreview aangekondigd waarin afspraken over eventuele voortzetting van middelen op de agenda staan. Voor nu betekent het dat we met de middelen 2023 vooral onze eigen programma's verstevigen en ook al waar mogelijk vooruit kijken naar de plannen voor de komende jaren.

Ondanks de beperkingen die er zijn, zien we veel mogelijkheden om met de middelen uit de Brede SPUK niet alleen aan de landelijke doelen van het GALA akkoord en het Sportakkoord te werken. De middelen kunnen we zo inzetten dat ze ook onze eigen bestuurlijke ambities invullen en versterken. In het bestedingsplan voor de middelen 2023 ziet dat er als volgt uit:

Doelen	Voorstel middelen 2023	Concrete inzet middelen 2023	Relatie met gemeentelijke ambities: Lokaal Sportakkoord en Bestuursakkoord
Hoofdpijnen Sportakkoord II			Lokaal Sportakkoord incl. addendum BRC
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten, sociaal veilige sport etc.	€100.000	Subsidies voor partners in het lokale Sportakkoord op de thema's <ul style="list-style-type: none"> - Inclusie en diversiteit - Vaardig in bewegen 	Het Bossche Sportakkoord II zal zich in 2023 vooral op de thema's <ul style="list-style-type: none"> - Inclusie en diversiteit - Vaardig in

Doelen	Voorstel middelen 2023	Concrete inzet middelen 2023	Relatie met gemeentelijke ambities: Lokaal Sportakkoord en Bestuursakkoord
			bewegen
Addendum Brede Regeling Combinatiefunctionarissen	€800.000	Eigen uitvoering en bestaande subsidieregeling combinatiefuncties (Voortzetting van huidige BRC)	Sterke Sociale Structuur en Gelijke kansen op gezondheid
Gezond en Actief Leven Akkoord			Bestuursakkoord
Terugdringen gezondheidsachterstanden	€300.000	Wijkgezondheidswerk en Gezonde school, buurtsport- en beweegcoaches, ketenaanpak Kansrijke Start	Gelijke kansen op gezondheid Gelijke kansen op talentontwikkeling
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	€ 90.000	Visie bewegen, ontmoeten en spelen in de openbare ruimte (extern bureau)	Gelijke kansen op gezondheid/Klimaatbestendigheid
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis	€ 600.000	Eén tegen eenzaamheid, versterken sociale structuur, mantelzorg, ketenaanpak Welzijn op recept	Sterke sociale structuur Zorg en ondersteuning dichtbij
Een gezonde leefstijl	€175.000	Aanpak overgewicht en obesitas (JOGG, ketenaanpak Gezonde Leefstijl Interventie kinderen, buurtsport- en beweegcoaches), Opgroeien in een Kansrijke Omgeving/alcoholpreventie	Gelijke kansen op gezondheid
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	€ 60.000	Publiekscampagne gericht op jongeren en volwassenen om taboe te doorbreken	Gelijke kansen op talentontwikkeling
Vitaal ouder worden	€ 375.000	Ketenaanpak Valpreventie (opzetten netwerkstructuur en interventies)	Zorg en ondersteuning dichtbij (woonzorgvisie)
Domeinoverstijgende doelen: - kennisfunctie GGD	€100.000	Versterking kennisfunctie GGD Hart voor Brabant en aanstelling kwartiermaker	

Doelen	Voorstel middelen 2023	Concrete inzet middelen 2023	Relatie met gemeentelijke ambities: Lokaal Sportakkoord en Bestuursakkoord
- regionale preventieinfrastructuur		IZA/GALA	
Totaal	€2.600.000		

Vervolg

Zoals aangegeven staat het bestedingsplan 2023 niet los van de vele plannen die we op dit moment maken voor de ambities uit het bestuursakkoord. In het najaar leggen we aan u verschillende visies en plannen ter besluitvorming voor over de onderwerpen Gelijke kansen op gezondheid, Sterke sociale structuur en Sporten en bewegen. Het bestedingsplan 2023 is hier al deels een voorloper op.

Het integrale plan Gezonde Generatie 2040 dat we eind oktober indienen voor de middelen van de Brede SPUK 2024 tot en met 2026 bouwt hier ook weer op voort. Op deze manier ondersteunt het GALA akkoord onze gemeentelijke ambities en werken we gemeentelijk aan de landelijke ambitie voor een Gezonde Generatie 2040. Over dit integrale plan informeren wij u eind 2023 met een Collegebrief.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

drs. B. van der Ploeg

drs. J.M.L.N. Mikkers